

Recensie Expliciete Directe Instructie¹

Je hebt boeken die men precies op het juiste moment uitgeeft. De Nederlandse bewerking door onderwijsadviseur Marcel Schmeier (<http://www.onderwijsgesk.nl>) van het boek van John Hollingsworth en Silvia Ybarra, *Explicit Direct Instruction (EDI): The Power of the Well-Crafted, Well-Taught Lesson*² is er zo een.

Nu in Nederland het *passend onderwijs* en in Vlaanderen het *inclusief onderwijs* zeer actueel zijn, verdient deze Nederlandse bewerking de status van standaardwerk. Het feit dat niemand minder dan Kees Vernooy er zich toe leende om het voorwoord te schrijven, kan het belang van dit werk alleen maar benadrukken. Meer nog, elke onderwijsminister die het passend of inclusief onderwijs hoog in zijn vaandel draagt, zou dit boek ter compensatie van de doorgevoerde besparingen aan alle scholen moeten cadeau geven.

In het eerste en tweede hoofdstuk van het boek leidt men de lezer als vanzelf toe naar het belang van een goede directe instructie voor onze risicoleerlingen. Hiervoor staat men niet alleen stil bij het oorspronkelijke concept van de directe instructie, maar ook bij de wereldwijde evolutie die meer en meer de onderwijsbehoeften van de leerlingen, en niet langer hun leer- en gedragsproblemen, centraal stelt. Met de komst van het passend of inclusief onderwijs is deze evolutie alleen maar versneld.

Ook John Hattie³ komt hierbij aan het woord: de ingrediënten van de Expliciete Directe Instructie, namelijk feedback, metacognitieve strategieën, directe instructie, uitleg in stappen en het stellen van doelen hebben allemaal een effectgrootte voorbij het befaamde kantel- of scharnierpunt van $d = .40$.

Tot slot geeft men een overzicht van de vaste lesonderdelen en de gebruikte technieken van de expliciete directie instructie die als doel hebben om de leerstof aan te leren aan zowel de sterke, de gemiddelde als de risicoleerlingen. De bedoeling is dat 80% van de leerlingen na het behalen van het lesdoel zelfstandig aan de slag kunnen gaan om de leerstof te verwerken, terwijl de overige 20% van de leerlingen intussen een verlengde instructie krijgt. Het is dan ook niet verwonderlijk dat het belang van een van de gebruikte technieken, het controleren van het begrip, benadrukt wordt door er een volledig hoofdstuk (hoofdstuk 3) aan te wijden. De zes stapstenen voor het controleren van begrip die hierin aanbod komen, zouden door iedere leerkracht moeten in- en uitgeademd worden.

Vanaf het vierde hoofdstuk komen verschillende onderdelen van een les volgens het model van de expliciete directe instructie uitgebreid aan bod. Op een rijtje zijn dat:

- het lesdoel (hoofdstuk 4);
- het activeren van de voorkennis (hoofdstuk 5);
- de vorm van de instructie (hoofdstuk 6);
- de inhoud van de instructie (hoofdstuk 7);
- de begeleide inoefening (hoofdstuk 8);
- de lesafsluiting (hoofdstuk 9);
- de zelfstandige verwerking (hoofdstuk 10).

Elk van deze onderdelen wordt uitgebreid besproken en voorzien van heel concrete voorbeelden die de inhoud niet alleen verduidelijken, maar ook vastankeren in de dagelijkse praktijk van elke leerkracht. Deze leerkracht krijgt bovendien heel veel concrete tips hoe hij zijn instructie, zijn les, nog kan verbeteren.

In het elfde en laatste hoofdstuk worden de verschillende componenten uit de vorige hoofdstukken opnieuw samengebracht tot een les volgens het model van de expliciete directe instructie. Na het lezen van dit hoofdstuk kan elke leerkracht zijn eigen les volgens dit model opstellen.

Dit boek heeft de eerder zeldzame kwaliteit om theorie en praktijk op een onnavolgbare manier met elkaar te verenigen. Een uitzonderlijk werk dat zowel de leerkracht als een goede didactiek in hun waarde herstelt. Nu al hét onderwijsboek van het jaar!

Meer informatie over dit boek vind je op <http://www.uitgeverijpica.nl> en <http://www.abimo.net>

Dit is een fragment uit Nieuwsbriefleren 109. De gehele nieuwsbrief is hier te downloaden: www.nieuwsbriefleren.be

¹ HOLLINGSWORTH, J. & YBARRA, S., Expliciete Directe Instructie (EDI). Tips en technieken voor een goede les, Pica/Abimo, Huizen/Sint-Niklaas, 2015, 232 blz.

² HOLLINGSWORTH, J. & YBARRA, S., Explicit Direct Instruction (EDI): The Power of the Well-Crafted, Well-Taught Lesson, Corwin Press, Inc., Thousand Oaks, 2009, 280 blz.

³ Zie hiervoor: HATTIE, J., De impact van Leren zichtbaar maken. Het bewijs in kaart gebracht, Abimo/Bazalt, Sint-Niklaas/Rotterdam, 2014, 552 blz.

Vertaling van: HATTIE, J., Visible learning. A Synthesis of over 800 meta-analyses relating to achievement, Routledge, London/New-York, 2009, 380 blz.